

Bemærkninger til forslaget

I forlængelse af det vedtagne lovforslag nr. L 151 (forslag til lov om ændring af lov om kunstig befrugtning i forbindelse med lægelig behandling, diagnostik og forskning m.v.) (2005-06), som sikrede enliges og lesbishes adgang til kunstig befrugtning, ønsker forslagsstillerne, at par af samme køn ligestilles med andre børnefamilier, når sæden til den kunstige befrugtning er doneret i overensstemmelse med reglerne herom i børnelovens § 28.

I børnelovens § 28, stk. 1, er der følgende bestemmelse:

»En sæddonor kan ikke dømmes som far til et barn, der med hans sæd er blevet til ved kunstig befrugtning af en anden kvinde end hans ægtefælle eller partner, hvis sæden er doneret med henblik på en læges anvendelse ved kunstig befrugtning eller til en offentlig eller privat sædbank, der opfylder sundhedsmyndighedernes krav til formidling af sæd.«

Kernen i denne regulering er, at hvis der er anvendt sæd, som er doneret til formålet ad kontrollerede kanaler (sædbanker), skal der ikke rejses faderskabssag, men partneren kan anerkende forældreskabet (børneloven) henholdsvis stedbarnsadoptere barnet (adoptionsloven).

Som lovgivningen er i dag, stilles lesbiske par og deres børn ringere end familier, hvor forældreparret udgøres af en mand og en kvinde.

Lesbiske par har ikke mulighed for at gøre brug af børnelovens adgang til en simpel anerkendelsesprocedure vedrørende forældreskabet. I stedet kræves det, at medmoderen skal stedbarnsadoptere parrets barn, men en sådan procedure kan hverken påbegyndes før eller umiddelbart efter barnets fødsel.

Retstilstanden ved stedbarnsadoption betyder, at en medmoder tidligst kan give samtykke om forældreskab 3 måneder efter barnets fødsel, medmindre ganske særlige forhold foreligger. Såfremt sæddonoren ikke er anonym, vil denne have mulighed for at rejse faderskabssag op til 6 måneder efter barnets fødsel, hvilket kan forsinke adoptionsprocessen yderligere. Endelig er det praksis fra Familienstyrelsens side, at

forældrepar skal kunne påvise 2½ års samliv, før en stedbarnsadoption kan påbegyndes.

Dermed stilles forældrepar af samme køn ringere end andre forældrepar, idet både medmoderens og barnets rettigheder forringes betragteligt inden for nænstående områder:

- Forældrepar af samme køn har ikke samme adgang til orlovsydelse som andre forældrepar. Medmoderen har ikke mulighed for orlov ved fødslen – i modsætning til en far, som har adgang til fædreorlov. Et forældrepar af samme køn har kun 50 ugers orlov til rådighed, mens andre forældrepar har 52 uger.
- Bliver en mandlig studerende forælder, kan han modtage 6 måneders ekstra SU – en mulighed, der ikke gives til en medmoder.
- Dør den biologiske mor, før stedbarnsadoption har fundet sted, vil barnet være forældreløst.
- Dør den biologiske mor, før stedbarnsadoption har fundet sted, vil medmoderen ikke kunne sidde i uskiftet bo.
- Dør medmoderen, før stedbarnsadoption har fundet sted, er barnet ikke tvangsarving.

Det foreslås derfor, at forældrepar af samme køn ligestilles med andre forældrepar, inden den nye lovgivning om adgang til kunstig befrugtning af enlige og lesbiske kvinder træder i kraft den 1. januar 2007. Dette skal sikre, at alle forældrepar nyder samme rettigheder og muligheder for at anerkende sig forældreskab.

Det bemærkes, at beslutningsforslaget alene vedrører børn undfanget på klinik og altså undtager hjemmeinsemination. Det betyder også, at bøsser, der får børn med kvinder med henblik på at etablere et familieliv som aktiv far, stadig nyder beskyttelse i form af søgsmålsretten og dermed kan undgå ufrivilligt at blive reduceret fra far til sæddonor for moderen.

For at opnå ligestilling mellem forældrepar fremsettes der forslag om, at relevant lovgivning vedrørende ovenstående problemstillinger ændres sådan, at forældrepar af samme køn ligestilles med andre forældrepar.